

T A B V L Æ,
Q V I B V S T O T I V S
D I A L E C T I C Æ P R Æ C E P T A
M A X I M E A D V S V M D I S S E R E N D I
necessaria breuiter & summam exponuntur,
ordine perspicuo digesta,

A

C O R N E L I O V A L E R I O U L T R A -
iectino, publico lingue Latina, in collegio trilingui
Busidiano, Professore.

A N T V E R P I Æ,
Ex officina Christophori Plantini,
M. D. LXXXII.

614977813

SVMMA PRIVILEGII.

REGIÆ Maiestatis priuilegio cautum est, ne quis CORNELII VALERII Ultraiectini, publici linguæ Latinæ in collegio trilingui Buslidiano Professoris, opera, quorum tituli sunt,

Grammaticarum Institutionum libri quatuor.

Tabula summam artis Rhetorica complectens, &c.

Tabula totius Dialectices, &c.

De Sphæra & primis Astronomiæ rudimentis libellus.

Physica, seu de natura philosophia, institutio, &c.

ab ipso auctore hoc anno postremum partim emendata & aucta, partim recens emissa, citra Christophori Plantini Regij iurati Typographi voluntatem, intra sexennium, vel coniunctim vel separatim imprimat, vel alibi impressa importet, distrahat, venaliâue habeat per omnes eius ditionis fines, sub pœna confiscationis, & graui mulcta: vt latius patet in litteris Bruxellæ datis III. Septembris, & XXVII. Ianuarij, Anno M. D. LXVI. stilo Brabantiæ.

Signat.

I. de Witte.

Ex officina Christophori Plantini

M. D. LXXII

3

DOCTISSIMO
VIRO GVILIELMO CAN-
TERO VLTAEICTINO, COR-
NELIVS VALERIVS VLTAE-
ICTINVS S. D.

QVAM difficile sit artium præcepta compendio tradere volentibus, ita scribere, vt ea nec breuiora esse, nec longiora, quàm discentium studia requirant, videantur; vel ex eo satis intelligi potest, quòd, cum primum Tabulis Dialecticis libri formam dedissem; quidam ferò mecum de eius breuitate conquerebantur: nunc rursus, cum idem liber aliquoties nouis quibusdam accessionibus paulatim locupletatus non nihil creuerit; multi longiorem esse putant, quàm vt pueris & adolescentulis, quorum utilitati semper studui, conueniat: ac fuerunt ex iuuentutis moderatoribus nonnulli, à quibus iam olim sum rogatus, vt aliquid posthac demere potius quàm addere velim, si quid mihi sine detrimento prætermitti posse videatur. Quamobrem, ne quid à me frustra iam diu flagitatum sit, quod ad studiosorum commo-

TABVLÆ, QVIBVS⁷

TOTIVS DIALECTICÆ PRÆ-

CEPTA MAXIME AD VSVM DISSE-
rendi necessaria breuiter & summatim expo-
nuntur, ordine perspicuo digestæ à Cornelio
Valerio Ultraiectino, publico linguæ Latinæ in
Collegio trilingui Bussidiano Professore.

Quid Dialectica, & quot eius partes.

CAP. I.

DIALECTICA definitur à Cicero-
ne, ars bene differendi, & vera ac fal-
sa diiudicandi. Et lib. 1. De legibus,
ars intelligendi quid quamq; rem se-
quatur, & quid sit cuique contrarium.
Atque, ut Rodolphus Agricola tra-
dit, de qualibet re proposita probabiliter differendi.
Dialectica nominata est ex διαλέξεισθαι, quod inter-
pretatur Plato, λόγῳ χρῆσθαι; propterea quòd hac dis-
serendi facultate instructi, ratione melius vtantur. Hac
comparatur, sicut artes omnes, ingenio, præceptis, &
exercitatione: quæ sunt efficientes huius artis causæ.
Forma eius est, docendi & argumentandi ratio ac via.
Finis, est veri & falsi iudicium, cuius discernendi in
quaouis arte instrumentum præbet Dialectica Mate-
ria est questio de quaque re proposita, quæ rationis ac
disquisitionis eget, (vis illa ratiocinandi, & verum ac
falsum internoscendi animis nostris innata atque in-
sita est, ex quo Cicero Dialecticam, veri & falsi quasi
disceptatricem & iudicem vocat) Partes Dialecticæ
duas Cicero posuit: vnâ inveniendi, alteram iudi-

In 1. De Orat.
In Top. defi-
nitur diligens
differendi ra-
tio. & lib 2.
De finib. sci-
tiæ perspicien-
di quid in
quaque re sit,
& iudicandi
qualequid que-
rit, & ratione
ac via dispu-
tandi.

Causæ artium
tices.

Forma.

Finis.
Materia, quæ-
stio, seu quic-
quid in dispu-
tatione cade-
re potest, siue
nomen, siue
res explican-
da sit,
Plato in Alci-
biade 1. & in
Philebo.

A 4 candi: